

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 825/2016-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. februára 2017 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a sudcov Sergeja Kohuta a Rudolfa Tkáčika prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátskou kanceláriou Consilior Iuris s. r. o., Miletičova 23, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Róbert Dupkala, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2 CoE 97/2015 z 11. novembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČIA] na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2 CoE 97/2015 z 11. novembra 2015 p o r u š e n é b o l i .

2. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2 CoE 97/2015 z 11. novembra 2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 363,79 € (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov) na účet jeho právneho zástupcu Consilior Iuris s. r. o., Miletičova 23, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti [REDAKOVANÉ] nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Uznesením sp. zn. III. ÚS 825/2016 z 29. novembra 2016 Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a čl. 1 ods. 1 ústavy uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 CoE 97/2015 z 11. novembra 2015; súčasne sťažovateľ a v časti namietaného porušenia citovaných práv uznesením Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7 Er 60/2015-815 zo 14. júla 2015 odmietol z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením č. k. 7 Er 60/2015-815 (pôvodne sp. zn. 5 Er 17/2011) zo 14. júla 2015 okresný súd zamietol návrh sťažovateľa ako povinného v exekučnom konaní na zastavenie exekúcie z dôvodu podľa § 57 ods. 1 písm. g) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a na povolenie jej odkladu a aj návrh sťažovateľa na čiastočné

zastavenie exekúcie z dôvodu, že sa vykonáva neprímeraným spôsobom, keď postihuje majetok v podstatne väčšej hodnote, ako je exekvovaná suma. Vo vzťahu k návrhu na zastavenie exekúcie pre existenciu iného dôvodu, pre ktorý je táto neprípustná, okresný súd poukázal na to, že o podaní sťažovateľa obsahujúcom tento návrh bolo právoplatne rozhodnuté uznesením č. k. 5 Er 17/2011-359 z 21. augusta 2013. Neskoršie podanie sťažovateľa doručené súdu 27. mája 2015 vyhodnotil ako oneskorene podaný návrh na doplnenie chýbajúceho výroku označeného uznesenia podľa § 166 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Dodal, že *„tvrdenie povinného, že pohľadávka z exekučného titulu zanikla splnením ešte pred jeho vydaním, nemôže bez ďalšieho spôsobiť vyhlásenie exekúcie za neprípustnú a jej zastavenie. V danom prípade, poukazujúc v tomto smere aj na dôvody uvedené v uznesení odvolacieho súdu z 11.07.2013 č. k. 20 CoE/18/2013-344, prebieha exekúcia na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2 Cb/19/2010 zo dňa 02.11.2010, ktorý nebol v ďalšom konaní zrušený, teda podľa názoru súdu exekučné konanie pokiaľ ide o vykonávaný exekučný titul, prebieha v súlade so zákonom, a preto nemôže byť (s ohľadom na dôvody, ktorými povinný takýto návrh odôvodňoval) dôvodným návrh povinného na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú a jej zastavenie podľa § 57 ods. 1 písm. g) EP a ani podľa § 51 ods. 1 písm. f) O. s. p. (povinný v danom prípade ani netvrdil existenciu skutočností, ktoré by nastali až po vydaní exekučného titulu, majúcimi za následok zánik exekučným titulom priznaného práva).“*

3. Na odvolanie sťažovateľa krajský súd uznesením sp. zn. 2 CoE 97/2015 z 11. novembra 2015 uznesenie okresného súdu citované v bode 3 po jeho preskúmaní vo všetkých výrokoch potvrdil. V plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu. Osobitne sa však vyjadril k tvrdeným dôvodom na zastavenie exekúcie z dôvodov podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku. Poukázal na § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku s tým, že *„§ 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku zakladá dôvody zastavenia exekúcie predovšetkým procesného charakteru (napr. absencia procesných podmienok na strane subjektov exekučného konania, predovšetkým strata spôsobilosti byť účastníkom konania bez právneho nástupcu a pod.)“*.

Podľa názoru krajského súdu „k zániku práva z hmotno-právnych dôvodov môže dôjsť výnimočne aj pred vydaním exekučného titulu, avšak v takom prípade nemožno postupovať podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku a exekúciu zastaviť. Je potrebné zdôrazniť, že v žiadnom právnom predpise nie je upravená odlišná právna sila exekučných titulov, ktoré právoplatne a vykonateľné zaväzujú účastníkov konania na plnenie vo vzťahu k inému účastníkovi konania, a to osobitne vo vzťahu k námietkam/výhradám, ktoré sa týkajú zániku dlhu. Keďže princípy exekúcie musia byť rovnako účinné, vo vzťahu ku všetkým druhom exekučných titulov, nie je možné, v exekučnom konaní, akceptovať obranu povinného, že jeho pohľadávka zanikla pred vydaním exekučného titulu z toho dôvodu, že exekučným titulom je rozsudok pre zmeškanie, ktorého nesprávnosť/doručovanie v rozpore so zákonom, sa v exekučnom, ani inom súdnom konaní, nepodarilo preukázať a vo výsledku ho je potrebné považovať za vydaný v súlade s ust. § 153b O. s. p.“ .

4. Podľa sťažovateľa označeným uznesením krajského súdu boli porušené ním označené práva. Postup exekučných súdov označil sťažovateľ za formalistický, neprihliadajúci na konkrétne osobitosti jeho veci, ako ani na požiadavku prihliadať pri výklade právnej normy aj na jej účel tak, aby samo rozhodnutie bolo presvedčivé a reagovalo na podstatné argumenty účastníkov konania. Poukázal na to, že sa tiež nevysporiadali s ním tvrdeným dôvodom na zastavenie exekúcie. S ohľadom na uvedené vady v konaní, ktoré viedlo k vydaniu napadnutého uznesenia krajského súdu, je sťažovateľ toho názoru, že ním došlo k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu, pretože v dôsledku osvojeného výkladu § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku sa súdy nevysporiadali s jeho vecnými námietkami, ako aj k porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

5. Keďže sťažovateľ zastáva názor, že mu v exekučnom konaní boli „zexekvované finančné prostriedky vo výške viac než 34.000,- EUR a v dôsledku toho došlo tiež k nemajetkovej ujme sťažovateľa, ktorý je neustále prebiehajúcim exekučným konaním traumatizujúci splniť dlh, ktorý už raz splnil“, uplatnil si v zmysle § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde primerané zadost'učinenie vo výške 25 000 €.

6. S ohľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom vyslovil, že:

„1. Základné právo sťažovateľa vlastníť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo sťažovateľa na súdnu ochranu vyplývajúce z článku 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článok 1 ods. 1 Ústavy SR, uznesením Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 14.07.2015, č. k. 7 Er/60/2015-815 a uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 11.11.2015 č. k. 2 CoE/97/2015 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 11.11.2015 č. k. 2 CoE/97/2015 a uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 14.07.2015, č. k. 7 Er/60/2015-815 sa zrušuje a vec sa Okresnému súdu Dolný Kubín vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 25.000,- EUR.

4. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.

alternatívne

1. Základné právo sťažovateľa vlastníť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo sťažovateľa na súdnu ochranu vyplývajúce z článku 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článok 1 ods. 1 Ústavy SR, uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 11.11.2015 č. k. 2 CoE/97/2015 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 11.11.2015 č. k. 2 CoE/97/2015 sa zrušuje a vec sa Krajskému súdu v Žiline vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 25.000,- EUR.

4. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

7. Krajský súd vo svojom vyjadrení k námietkam sťažovateľa obsiahnutých v podanej ústavnej sťažnosti poukázal na obsah argumentácie vyslovenej v napadnutom rozhodnutí krajského súdu, ktorý svojím postupom aplikoval zákony podľa ich obsahu (v danom prípade predovšetkým ustanovenia Exekučného poriadku) a rozhodol v zmysle ustálenej judikatúry formulovanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky. Na doplnenie uviedol, že skutočnosti, ktoré existovali pred vydaním exekučného titulu (napr. prípadné uhradenie dlhu pred vydaním exekučného titulu), nemožno namietat' v námietkach, pretože ich povinný mohol namietat' iba v pôvodnom konaní. Základným procesným predpokladom na vykonanie exekúcie je vykonateľné rozhodnutie a exekučný súd v prvom rade skúma, či rozhodnutie, ktoré má byť exekučným titulom, je vykonateľné, čo v danom prípade bolo splnené.

8. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania upustil podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli

porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

11. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

12. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

16. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho úlohou nie je posudzovať vhodnosť a účelnosť výkladu príslušného právneho predpisu všeobecným súdom. Ústavný súd hodnotí, či v konkrétnej veci uskutočnený výklad právnej normy je ústavne udržateľný, t. j. či nie je arbitrárny (svojvoľný) alebo zjavne neodôvodnený. Rovnako tak ústavný súd nezosúladňuje rozdielnu judikatúru všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 342/2010, III. ÚS 348/2011, IV. ÚS 142/2012, III. ÚS 11/2014).

17. Ako z obsahu sťažnosti vyplýva, porušenie označených základných práv sťažovateľ vidí v tvrdení formalistického prístupu všeobecného súdu, ktorý neprihliada na konkrétne osobitosti exekučnej veci sťažovateľa. Namietol najmä nesprávny výklad aplikovaného ustanovenia § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku, keď krajský súd neodôvodnil ním osvojený výklad tak, aby samo rozhodnutie bolo presvedčivé a reagovalo na podstatné argumenty účastníkov konania nesprávneho právneho posúdenia. Následkom toho podľa sťažovateľa mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože sa súdy žiadnym spôsobom nevysporiadali s jeho vecnými námietkami. Dôvod zastavenia exekúcie vedenej proti sťažovateľovi spočíva v tvrdení, že vymáhaná pohľadávka bola splnená ešte pred tým, ako došlo k vydaniu exekučného titulu – rozsudku pre zmeškanie.

18. Krajský súd svoje uznesenie sp. zn. 2 CoE 97/2015 z 11. novembra 2015, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 7 Er 60/2015-815 zo 14. júla 2015, odôvodnil jednak poukázaním na skutkové a právne závery okresného súdu, ku ktorým pridal osobitné vyjadrenie k dôvodom zastavenia exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku, t. j. že toto zákonné ustanovenie „zakladá dôvody zastavenia exekúcie predovšetkým procesného charakteru (napr. absencia procesných podmienok na strane subjektov exekučného konania, predovšetkým strata spôsobilosti byť účastníkom konania bez právneho nástupcu a pod.)“. Hoci pripustil, že k zániku práva, ktoré je predmetom exekúcie, môže dôjsť aj z hmotnoprávných dôvodov, no dodal, že „v takom prípade nemožno postupovať podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku a exekúciu zastaviť. Je potrebné zdôrazniť, že v žiadnom právnom predpise nie je upravená odlišná právna sila exekučných titulov, ktoré právoplatne a vykonateľne zaväzujú účastníkov konania na plnenie vo vzťahu k inému účastníkovi konania, a to osobitne vo vzťahu k námietkam/výhradám, ktoré sa týkajú zániku dlhu. Keďže princípy exekúcie musia byť rovnako účinné, vo vzťahu ku všetkým druhom exekučných titulov, nie je možné, v exekučnom konaní, akceptovať obranu povinného, že jeho pohľadávka zanikla pred vydaním exekučného titulu z toho dôvodu, že exekučným titulom je rozsudok pre zmeškanie, ktorého nesprávnosť/doručovanie v rozpore so zákonom, sa v exekučnom, ani inom súdnom konaní, nepodarilo preukázať a vo výsledku ho je potrebné považovať za vydaný v súlade s ust. § 153b O. s. p.“.

19. Podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

20. Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

21. Exekučný poriadok poskytuje povinnému v zásade dva typy obrany proti exekúcii. Tou prvou sú námietky proti exekúcii, ktoré v zmysle § 50 a nasl. Exekučného poriadku môže povinný vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná, alebo ak sa namieta, že oprávnený alebo povinný nie sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule. Tou druhou je práve možnosť podať návrh na zastavenie exekúcie, ak je tu jeden z dôvodov podľa § 57 Exekučného poriadku; z týchto dôvodov súd zastaví exekúciu aj bez návrhu – stačí, ak sa o ich existencii dozvie a sú preukázané. Zastavenie exekúcie pritom prichádza do úvahy aj z totožných dôvodov, ako aj námietky.

22. Neobstojí stanovisko krajského súdu k § 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku, že toto ustanovenie nemožno aplikovať v prípade, keď tvrdený dôvod zastavenia exekúcie je hmotnoprávnej povahy. V dôsledku tohto nesprávneho výkladu sa krajský súd nezaoberal tvrdením sťažovateľa, že dlh, pre ktorý sa vedie exekúcia, zanikol jeho riadnym splnením ešte pred vydaním exekučného titulu, o ktorom sa mal dozvedieť až na základe upovedomenia o exekúcii. Týmto tvrdením sa nezaoberal ani okresný súd v uznesení č. k. 7 Er 60/2015-815 zo 14. júla 2015 vyhodnotiac podanie sťažovateľa ako návrh na doplnenie rozhodnutia v zmysle § 166 OSP. Okresný súd pritom opomenul § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, z ktorého mu vyplýva povinnosť exekúciu zastaviť aj bez návrhu – a teda aj skúmať (ne)existenciu prekážok brániacich jej zákonnému výkonu, a to kedykoľvek počas konania bez ohľadu na to, ako sa o nich dozvedel.

23. Ústavný súd zistil, že krajský súd vo svojom vyjadrení síce správne skonštatoval, že „skutočnosti, ktoré existovali pred vydaním exekučného titulu (napr. prípadné uhradenie dlhu pred vydaním exekučného titulu), nemožno namietať v námietkach“, avšak úplne opomenul, že predmetom konania pred ním vedeného pod sp. zn. 2 CoE 97/2015 je návrh na zastavenie exekúcie z dôvodov podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku, a nie námietky proti exekúcii. Následne neuviedol žiadne skutočnosti k argumentom sťažovateľa obsiahnutým v jeho sťažnosti.

24. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303 – A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303 – B, Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

25. Rovnako sa ústavný súd vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze č. k. III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

26. Vo veci sťažovateľa všeobecné sudy nerešpektovali ústavné požiadavky na súdnu a inú právnu ochranu účastníka súdneho konania ako ani garancie na spravodlivé súdne konanie. Nemožno ako logické a koherentné akceptovať ich závery o neprípustnosti, resp. výnimočnosti hmotnoprávnych prekážok výkonu exekúcie, ako aj vylúčenie aplikácie § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku na také prípady. Následkom tohto postoja všeobecných súdov sa ani prvostupňový súd, ani súd odvolací nezaoberali podstatným tvrdením sťažovateľa – tvrdením o neexistencii vymáhaného dlhu, pričom ale ani neposkytli

logicky koherentné odôvodnenie tohto postupu. Teda, neposkytli jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

27. S ohľadom na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že uznesením krajského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

28. Vo vzťahu k zásahu do základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd uvádza, že obsah pojmu majetok tvoria nielen veci, ale aj práva a pohľadávky (m. m. II. ÚS 31/04). Keďže ústavný súd vyslovil, že rozsudkom krajského súdu bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu, zaoberal sa aj otázkou, či z tohto porušenia nevyplynul aj zásah do jeho základného práva vlastniť a pokojne užívať majetok (I. ÚS 640/2014).

29. Ústavný súd vychádzajúc z toho, že krajský súd ústavne neakceptovateľným rozsudkom porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu, dospel k záveru, že vo veci sťažovateľa toto pochybenie všeobecných súdov *per se* neznamená, že tvrdenie sťažovateľa o existencii dôvodov na zastavenie exekúcie je pravdivé, a teda že jej vedenie predstavuje nezákonný zásah do základného práva sťažovateľa vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Keďže ústavný súd nezistil reálny zásah do tohto práva sťažovateľa, jeho sťažnosti v tejto časti nevyhoveli (bod 4 výroku nálezu). Skutočnosť, že všeobecné súdy pochybili vo vzťahu k svojim procesným povinnostiam, totiž automaticky nezakladá zásah do hmotných práv sťažovateľa. Záver o tom, či predmetné uznesenie krajského súdu malo dopad na majetkovú sféru sťažovateľa, bude možné len na základe riadneho dokazovania, v ktorom bude alebo nebude preukázané jeho tvrdenie o výkone exekúcie na už splnenú pohľadávku.

30. Sťažovateľ v sťažnosti namietal aj porušenie čl. 1 ods. 1 ústavy. Keďže však ustanovenia tohto článku ústavy sú súčasťou základných princípov ústavy a vzhľadom na to

nemôžu plniť poslanie priamo aplikovateľných ustanovení v individuálnych konaniach (I. ÚS 176/07) o porušení základných práv a slobôd uvedených v druhej hlave ústavy (m. m. II. ÚS 821/00, I. ÚS 485/2010), ústavný súd ani tejto časti sťažnosti nevyhovел (bod 4 výroku nálezu).

31. Sťažovateľ sa tiež domáhal toho, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie vo výške 25 000 €, a tvrdil, že tým, že mu boli zexekvované finančné prostriedky v sume 34 000 €, mu vznikla aj nemajetková ujma založená na tom, že je traumatizovaný neustále prebiehajúcim exekučným konaním týkajúcim sa dlhu, ktorý splnil. Tejto požiadavke sťažovateľa ústavný súd považujúc ju za nedostatočne odôvodnenú a zastávajúc názor, že zrušenie rozhodnutia krajského súdu v danom prípade predstavuje dostatočné spravodlivé zadosťučinenie, keďže otázka, či sťažovateľ naozaj splnil dlh, ktorý je predmetom exekúcie, bude opätovne riešená v konaní pred všeobecným súdom, nevyhovел.

IV.

32. Ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, rozhodnutie, ktorým bolo porušené základné právo, zruší v rozsahu, v ktorom toto rozhodnutie porušilo základné právo (§ 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde), a v tomto rozsahu vec vráti na ďalšie konanie [§ 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde]. V danom prípade na ochranu základného práva sťažovateľa bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V ďalšom konaní je krajský súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde), a to v časti III tohto nálezu. Krajský súd je tiež viazaný rozhodnutím o vrátení veci na ďalšie konanie, ktoré je vykonateľné jeho doručením (§ 56 ods. 7 zákona o ústavnom súde; bod 2 výroku nálezu).

33. Všeobecné súdy sa budú musieť vysporiadať najmä s tvrdením sťažovateľa, že pohľadávku, ktorá je predmetom exekúcie, zaplatil, a teda jej ďalším vymáhaním dochádza na strane oprávneného k bezdôvodnému obohateniu. Táto povinnosť všeobecných súdov však nezakladá ich povinnosť vyhladávať dôkazy na podporu tohto tvrdenia, naopak,

sťažovateľ je povinný ho náležite a presvedčivo podložiť dokladmi, z ktorých bude jednoznačne zrejmé zaplatenie pohľadávky.

34. Ústavný súd sťažovateľovi priznal náhradu za dva úkony právnej služby [prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie sťažnosti v roku 2016 podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 2, § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“)]. Základná sadzba za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2016 je 143 € a hodnota režijného paušálu je 8,58 €. Celkovo trovy právneho zastúpenia sťažovateľa tak predstavujú sumu 363,79 € vrátane 20 % DPH, ktorej je právny zástupca sťažovateľa platiteľom (§ 18 ods. 3 vyhlášky).

35. Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. Z. Civilný sporový poriadok) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde; bod 3 výroku nálezu).

36. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. februára 2017